

Lektor: Fem tips til at begrænse ukrudtet i økologiske marker

MARK | Onsdag 14. december 2016 | 13:01

Skrevet af **Landbrugsavisen.dk**

Kløvergræs som en del af sædskiftet kan bidrage til at holde ukrudtet nede. Foto: Janne Hansen

Ved at følge fem grundregler kan man begrænse forekomsten af ukrudt i økologiske marker. Her løfter Lektor Bo Melander, Aarhus Universitet, lidt af sløret for sine fem grundregler og går i nærmere detaljer med dem på Plantekongres 2017.

Hvis du vil undgå store ukrudtsproblemer i dine øko-marker, bør du følge fem grundregler, når du planlægger sædskiftet. Det fortæller lektor Bo Melander fra Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, nærmere om på Plantekongres 2017, der holdes i Herning 17.-18. januar 2017.

De fem forsøgsbaserede, men praktiske fif man skal følge er at:

1. Sikre mangfoldighed
2. Sørg for, at sædskiftet indeholder mindst 20 procent flerårige afgrøder til afhugning
3. Give plads til mekanisk bekæmpelse af almindelig kvik
4. Holde rækkeafgrøder rene

5. Være opmærksom på afgrødernes konkurrenceevne

De fem grundregler er bl.a. baseret på resultater fra tre fastliggende økologiske sædskifteforsøg, der omfatter tre forskellige jordtyper og andre geografiske forhold. To af sædskifteforsøgene har kørt fra 1996 til 2009 mens det tredje, som også blev startet i 1996, stadigvæk er i gang. Disse langvarige forsøg er ifølge Bo Melander guld værd.

"Fra praksis kan der også hentes værdifulde erfaringer om ukrudtets forekomster i forskellige afgrøder. De fleste bemærker, om en bestemt forfrugt har givet særlig anledning til store ukrudtsproblemer i en afgrøde, men det kan være svært at huske længere tilbage i tiden. Her kan fastliggende sædskifteforsøg hjælpe og samtidig klarlægge, hvad effekterne på ukrudtet egentligt er, når de forskellige dyrkningsfaktorer indgår i en større sammenhæng," forklarer Bo Melander. Han uddyber sine fem praktiske anbefalinger på plantekongressen, men lidt af sløret løftes her.

SIKRE MANGFOLDIGHED

Mangfoldighed i afgrødearter og såtidspunkter er gode dyrkningsmetoder til at forhindre alvorlige ukrudtsproblemer. Desto mere mangfoldigt rækkefølgen af afgrøder er, desto bedre kan opformering af ondartede ukrudtsarter i stort antal forhindres. Især enårige ukrudtsarters livscyklus brydes, når de afgrøder, hvis livscyklus de er tilpasset, ikke dyrkes kontinuerligt. Forskellige såtidspunkter forår og efterår bør også komme i spil, da det vil øge diversiteten.

MINDST 20 PROCENT FLERÅRIGE AFGRØDER

Endnu bedre er det at dyrke mindst 20 procent flerårige, kvælstoffikserende afgrøder, som afhugges jævnlige. Det kan være kløvergræs eller lucerne. Jo længere tid disse afgrøder får lov at ligge, jo mere vil jordens pulje af ukrudtsfrø blive udtømt. Kløvergræs og lucerne, der afhugges mindst tre til fire gange i løbet af vækstsæsonen, hæmmer både frø- og rodukrudt. Desuden tilfører de kvælstof til sædskiftet og øger jordens generelle frugtbarhed.

MEKANISK BEKÆMPELSE AF ALMINDELIG KVIK

Kløvergræs løser dog ikke alle ukrudtsproblemer. Almindelig kvik kan opformeres i løbet af en periode med kløvergræs. Derfor er det nødvendigt, at sædskiftet kan give plads til en kampagne mod kvik. Bekæmpelseskampagnen bør altid placeres før dyrkningen af rækkeafgrøder og bælgsæd, da disse afgrøder ellers kan medføre en stor opformering af kvikken.

HOLD RÆKKEAFGRØDER RENE

Rækkeafgrøder som majs, roer og grønsager skal holdes rene, da de ellers kan være en alvorlig kilde til opformering af ukrudt. Renholdelse af rækkeafgrøder vil medføre en mærkbar nedgang af både frø- og rodukrudt. I sædskifteforsøget på AU Flakkebjerg kunne nedgangen i ukrudtet spores i op til fire år.

AFGRØDERNES KONKURRENCEEVNE

Forskellige afgrøder har forskellige evner til at undertrykke ukrudt og det bør man udnytte. Eksempelvis har vinterrug en hurtig tilvækst i foråret og bliver høj, hvilket kan hæmme det meste ukrudt. Havre har en god bladfylde igennem det meste af vækstsæsonen og har derfor også en god konkurrenceevne mod ukrudt.

Bælgædsarterne lupin, hestebønner og ærter kan alle fremme opformeringen af ukrudt. Selvom de først på sommeren har en konkurrencestærk bladfylde, bliver de senere i vækstsæsonen mere åbne. Det giver god plads til især rodukrudt. Bælgæd sikrer også rodukrudtet en god kvælstofforsyning, hvis rodukrudtets vækst ikke afbrydes efter høst.

RELATEREDE ARTIKLER

LMO advarer: Økonomisk gevinst hos økologer kan forsvinde	14/12
Græskvaliteten udfordrer	9/12
EU-kommissær presser på for hurtig aftale om nye økologiregler	13/12

Økohøner er plaget af orm, der ender i æg

08:23

15

Følte sig skræmt af ulv - får fængsel for at skyde den

08:20

2

Landmand snublede på stigen - forsikringen reddede

08:01

Håndværkere i sving i nedbrændt gods

07:20

Forslag: Christiansborg bør have

07:01

Batteridrevet minilæsser kører fem timer

TEKNIK | 06:57

Stærk traktor er trækplaster i Jelling

TEKNIK | 06:24

Fødevarestyrelsen: Hygiejnen halter hos nogle

15/12 · 15:55